

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 września 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Inspektorat w P., na podstawie art. 83 ust. 1 oraz art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442), stwierdził że T. P. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia zdrowotne. Zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 32.571,48 zł, w tym z tytułu składek na ubezpieczenia zdrowotne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od lipca 2004 roku do maja 2012 roku w kwocie 19.218,48 zł oraz z tytułu odsetek za zwłokę w kwocie 13.353,00 zł.

Jednocześnie na podstawie art. 23 ust. 1 ww. ustawy ZUS wskazał, że odsetki będą naliczane nadal do dnia zapłaty, włącznie z tym dniem, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749).

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że T. P. jako płatnik składek nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 46 ust. 1 ustawy systemowej

- obliczania składek, potrącania ich z dochodów ubezpieczonych, rozliczania oraz opłacania należnych składek za każdy miesiąc kalendarzowy. Organ rentowy działając na podstawie art. 83 ust. 1 powołanej ustawy określił wysokość zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz zastrzegł także, że brak uregulowania określonego decyzją zobowiązania wraz z należnymi odsetkami za zwłokę w terminie miesiąca od otrzymania decyzji spowoduje przymusowe ściągnięcie należności w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub egzekucji sądowej w trybie przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Do decyzji organ rentowy załączył szczegółowe zestawienie należności.

Odwołanie od przedmiotowej decyzji złożył płatnik składek – T. P., podnosząc że nie zgadza się z jej treścią wnosząc o uchylenie bądź zmianę zaskarżonej decyzji. Wskazał, iż w spornym okresie świadczył pracę na podstawie umowy o pracę oraz umowy zlecenia i z tych tytułów podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, a płatnikiem składek był odpowiednio pracodawca oraz zleceniodawca. Tym samym wnioskodawca podkreślił, że brak jest podstaw prawnych do stwierdzenia, iż podlega on obowiązkowi zapłaty składek z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego. Ponadto, w ocenie wnioskodawcy, przywołana w zaskarżonej decyzji podstawa prawna nie dotyczy ubezpieczenia zdrowotnego, dlatego nie może ona stanowić przesłanki do wydania przedmiotowej decyzji.

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w treści zaskarżonej decyzji. Dodatkowo organ rentowy wskazał, że zgodnie z przepisami ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniu społecznych.

We wskazanym okresie wnioskodawca prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą oraz nie uiścił składek z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego. Obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego wynika z ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych. Ponadto, Narodowy Fundusz Zdrowia, (...) Oddział Wojewódzki w Ł., decyzją z dnia 20 grudnia 2013 roku potwierdził, że T. P. podlegał obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w okresie od 1 stycznia 1999 roku do 18 maja 2012 roku z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Natomiast zgodnie z art. 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych do składek na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty stosuje się przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

W piśmie procesowym z dnia 18 lutego 2015 roku wnioskodawca podkreślił, że od 19 września 1980 roku do 1989 roku prowadził działalność gospodarczą jednakże z nieznanymi mu powodów po 1989 roku nadal figurował w ewidencji działalności gospodarczej. Odwołujący zaznaczył, że poza wykonywaniem umowy zlecenia oraz świadczenia pracy

na podstawie umowy o pracę nie prowadził działalności gospodarczej, zatem nie występował obowiązek uiszczania składek z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny

T. P. w okresie od 19 września 1980 roku do 18 maja 2012 roku prowadził działalność gospodarczą, której głównym przedmiotem działalności było wykonywanie instalacji elektrycznych. Ponadto, w okresie od 1 stycznia 1999 roku do 18 maja 2012 roku wnioskodawca opłacał zryczałtowany podatek dochodowy w ramach prowadzonej działalności oraz do 2011 roku składał zeznania roczne PIT-37, w których dodatkowo wykazał dochody ze stosunku pracy.

(wniosek o zmianę danych w rejestrze przedsiębiorców – k. 3 akta ZUS, informacja z (...) k. 5 akta ZUS, informacja Naczelnika Urzędu Skarbowego w P. – k. 11 akta ZUS)

W okresie od 1 lipca 2007 roku do 21 maja 2010 roku T. P. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę, a jednocześnie był zgłoszony do ubezpieczeń społecznych jako pracownik przez płatnika składek S. M.. W okresie od 1 stycznia 2011 roku S. M. dokonał zgłoszenia T. P. do ubezpieczeń społecznych z tytułu umowy zlecenia.

(informacja z ZUS – k. 28, świadectwo pracy i umowa zlecenia – k. 38 akta osobowe wnioskodawcy, zeznania świadka S. M. – e – protokół rozprawy z dnia 9 czerwca 2015 roku – 00:08:11 – 00:10:17 – k. 42, płyta CD)

Decyzją z dnia 20 grudnia 2013 roku (decyzja nr (...)) Dyrektor (...) Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia stwierdził, że T. P. podlegał obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w okresie od 1 stycznia 1999 roku do 18 maja 2012 roku z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

W uzasadnieniu przedmiotowej decyzji wskazano, że dla wyznaczenia okresu objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej znaczenie prawne ma wpis do ewidencji działalności gospodarczej oraz jego wykreślenie z tej ewidencji. Z uwagi na aktywny wpis w ewidencji działalności gospodarczej na wnioskodawcy spoczywał obowiązek uiszczania składki na ubezpieczenie zdrowotne, który istnieje niezależnie od posiadania innego tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego, od którego odprowadzane były składki.

(decyzja z dnia 20 grudnia 2013 roku – k. 25 – 35 akta ZUS)

Decyzja Dyrektora (...) Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia, z dnia 20 grudnia 2013 roku (decyzja nr (...)), stała się ostateczna i nie podlega zaskarżeniu z uwagi na wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 7 listopada 2017 roku (sygn. akt II GSK 436/16).

(wyrok wraz z uzasadnieniem – k. 78 – 80, akta sprawy (...) 436/16)

Wnioskodawca nie opłacił należnych składek na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od lipca 2004 roku do 5 maja 2012 roku. Tym samym na koncie płatnika składek powstała niedopłata z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne. Zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę, naliczonymi na dzień wydania decyzji przez organ rentowy, wynosi łącznie 32.571,48 zł, w tym z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 19.218,48 oraz z tytułu odsetek za zwłokę w kwocie 13.353,00 zł.

(decyzja z dnia 12 września 2014 roku – k. 65 akta ZUS)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje

Odwołanie wnioskodawcy jest niezasadne i skutkuje jego oddaleniem.

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 1778) do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach

i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Na mocy art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 ustawy osoby fizyczne prowadzące pozarolniczą działalność na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

Okres podlegania obowiązkowi ubezpieczeń określa przepis art. 13 pkt 4 zgodnie z którym osoby prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie art. 36aa oraz przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.

Na mocy art. 46 ust. 1 płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Natomiast w myśl art. 83 ust. 1 pkt 3 Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek.

Na podstawie art. 66 ust. 1c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1939) obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą lub osobami z nimi współpracującymi, z wyłączeniem osób, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców lub przepisów o ubezpieczeniach społecznych lub ubezpieczeniu społecznym rolników.

Natomiast zgodnie z art. 69 wyżej wymienionej ustawy obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a i c-i, powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych.

Na podstawie art. 109 ust. 1 Dyrektor Oddziału Wojewódzkiego Funduszu rozpatruje indywidualne sprawy z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego. Do indywidualnych spraw z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego zalicza się sprawy dotyczące objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym i ustalenia prawa do świadczeń. Zgodnie z ust. 2 wskazanego powyżej artykułu do spraw, o których mowa w ust. 1, nie należą sprawy z zakresu wymierzania i pobierania składek na ubezpieczenie zdrowotne należące do właściwości organów ubezpieczeń społecznych.

Jak wynika ze wskazanych powyżej przepisów, kompetencje w zakresie kwestii ubezpieczeń zdrowotnych zostały rozdzielone między dwa organy – Narodowy Fundusz Zdrowia oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ustalenie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu należy do kognicji Narodowego Funduszu Zdrowia. Z tego też względu decyzją z dnia 20 grudnia 2013 roku (decyzja nr (...)) Dyrektor (...) Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia stwierdził, że T. P. podlegał obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego w okresie od 1 stycznia 1999 roku do 18 maja 2012 roku z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Przedmiotowa decyzja stała się ostateczna i nie podlega zaskarżeniu. Natomiast sprawy z zakresu wymierzania i pobierania składek na ubezpieczenie zdrowotne należą do właściwości organów ubezpieczeń społecznych, dlatego w konsekwencji, organ rentowy decyzją z dnia 12 września 2014 roku stwierdził, że T. P. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia zdrowotne. Nie ulega zatem wątpliwości, iż w świetle przedstawionej powyżej podstawy prawnej organ rentowy był uprawniony do wydania decyzji dotyczącej określenia wysokości zadłużenia, wbrew twierdzeniom wnioskodawcy.

Należy podkreślić, że wnioskodawca nie zakwestionował wysokości zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

a jedynie samą okoliczność podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Wobec okoliczności, iż decyzja w zakresie podlegania, została wydana przez inny organ niż organ rentowy, tj. Dyrektora (...) Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia, i stała się ostateczna, a przedmiotowe postępowanie dotyczyło wyłącznie kwestii wysokości zadłużenia z tego tytułu, brak było podstaw do uwzględnienia argumentacji przedstawionej przez odwołującego.

Ponadto, T. P. nie przedstawił żadnych dowodów na poparcie swoich racji mimo spoczywającym na nim ciężarze dowodowym. Analiza dostępnej w aktach sprawy dokumentacji, tj. wpis w centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej oraz informacja udzielona przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w P., prowadzi do wniosku, że wnioskodawca bezsprzecznie w spornym okresie prowadził działalność gospodarczą, co zostało stwierdzone w decyzji z dnia 20 grudnia 2013 roku (decyzja nr (...)). Z uwagi na okoliczność, iż wnioskodawca jednocześnie był zgłoszony do ubezpieczeń społecznych z innych tytułów ciążył na nim obowiązek ubezpieczeniowy wyłącznie w zakresie składek na ubezpieczenie zdrowotne. Jednocześnie należy podkreślić, że obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego przedsiębiorcy powstaje z mocy prawa, a ustawa nakłada na tego przedsiębiorcę obowiązek zgłoszenia się do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Z powyższego wynika, iż osoba prowadząca działalność gospodarczą, spełniająca warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, ma obowiązek zgłosić się do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego sama (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 16 maja 2017 roku, III AUa 8/17, Legalis nr: 1657934).

Reasumując, wobec wydania ostatecznej decyzji w zakresie podlegania ubezpieczeniom zdrowotnym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej oraz nie zakwestionowania wysokości powstałego z tego tytułu zadłużenia wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych odwołanie wnioskodawcy od decyzji wymiarowej organu rentowego nie zasługiwało na uwzględnienie.

Z tych względów, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k. p. c., Sąd oddalił odwołanie.

(K. J.)

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy, z pouczeniem o prawie, terminie i sposobie złożenia apelacji.

29 maja 2018 roku